

Alevi toplumunun sorunları 1

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Pazar, 01 Mart 2020 14:52 -

Aleviliğin, sosyal bilimler alanında üzerinde en çok tartişılan konulardan biri

olmasına rağmen, tanımı ve unsurları konusunda genel bir uzlaşmanın varlığından

söz etmek güçtür. Aleviler, Anadolu ve Mezopotamya topraklarının kadim inanç topluluklarından biridir. Buna rağmen, tarihsel sürece baktığımız zaman, Alevilerin, bir toplum olarak sorunlarına odaklanılmaktan ziyade, bir sorun olarak algılandıkları ve bu şekilde lanse edildikleri görölmektedir. Bunun yanı sıra hak talep ettikleri her durumda kendilerinden homojen bir Alevilik tanımı yapmaları beklenmektedir. Bu da Aleviliği günümüzde sıkça tartişılan bir olgu haline getirmiştir.

Yukarıda da değinildiği gibi, Alevilik üzerine bugüne kadar çokça söylemler üretilmiş ve çok çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Alevi toplumu inanç yapısı gereği, ulus ve azınlık yapısı gibi nedenler ve mevcut sistemin müdahaleleri gibi nedenlerin yanında “yol bir sürekin binbir” demiştir. Ve tarihte de kimseyi bir ve aynı düşünceye zorlamamış bir rızalık toplumu inancıdır.

Alevi toplumunun en büyük sorunu yazılı bir tarihlerinin olmamasıdır. Alevilik Pirlerin, Rayberlerin, Zekirlerin eliyle bugünlere kadar taşınabilmiştir. Aleviliğin ortak yazılı bir kitabı da olmamıştır. Üzerinde yaşadıkları topraklarda sürekli olarak kıyımlara, asimilasyona ve sürgünlere uğramışlardır. Bu durumda atalarımız inancımızı anlatım yoluyla kuşaktan kuşağa aktarmaya çalışmışlar ve ne mutlu ki bugüne kadar yaşatabilmişlerdir.

Alevi toplumu *bölgemizin en kadim topluluğu* ve Alevi inancı da en kadim inancıdır. Alevilik doğal bir inançtır ve semavi dinlerin yaratılış felsefesi yerine vardan var olmayı savunur. Vahiy yoluyla gelen ve insanı kul gören göksel dinlerin aksine bir yeryüzü inancıdır.

Bugün en yakınımızdaki Alevi örgütlenmelerinin mensupları dahi var oluş ve yaratılış felsefeleri arasındaki büyük farkları görmemezlikten gelmekte, en değme Alevi aydını Aleviliğin mevcut

Alevi toplumunun sorunları 1

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Pazar, 01 Mart 2020 14:52 -

---

semavi dinlerden İslam'ın içinde olduğunu, bütün bu dinlerden etkilenmiş heterodoks bir inanç, bir yol olduğunu savunmaktadırlar. Oysa durum bunun tersidir. Eğer Aleviliğın kal-ü bela'dan bu yana var olduğunu söylüyorsak, etkilenme varsa bu sözkonusu inançların Alevilikten etkilendiğine delalettir.

Elbette süreç içerisinde Aleviliğın bulunduğu coğrafyalarda, hâkim inanç mensuplarınca zorbalıkla baskı ve katliamlara uğraması bölgenin hakim inançlarından etkilenmeyi de beraber getirmiştir. Ancak Aleviler günümüze kadar bütün bu zorbalıklara karşı direnmiş ve bu inancı yaşatmışlardır.

Alevilik yoktan yaratılışa değil, vardan var oluşa inananların inancıdır. Bugün Alevilik nedir diye sorulduğunda Alevilerin ezici bir çoğunluğu "Alevilik Ali'yi sevmektir, Muhammedi peygamber görmektir. Kuran'ı kutsal kitap kabul etmektir" demektedir.

En has müslüman biziz diyen Aleviler, bilmiyorlar mı ki? hakim islam bizi asla müslüman görmemektedir. Ama biz bugün yaşayan İslamın selefist-vahabi sünni inancından başka bir şey olmadığını biliyor ve söylüyoruz.

"Onların yaşadığı İslam değildir, İslam ve kitabı Kuran ilkeleri değiştirilmiştir" demek Alevilere katliamdan öte birşey kazandırmaz. Biz ne dersek diyelim yaşayan İslam Sünni İslam'dır. Birde İrani bir inanç olarak Şiilik vardır. Bugün İslam kabul edilen mezhepler esas olarak Sünni mezhepleri inancıdır.

Aleviler kapitalist modernite koşullarında yaşanan şehirleşme ile beraber hakim inançlar tarafından asimilasyona karşı daha da savunmasız hale gelmişlerdir. Selçuklu ve Osmanlı tarafından Aleviler baskı, katliam ve zulüm altında tutulurken, Cumhuriyet sürecinde ise esas olarak Alevilik inancının kendisi asimilasyona uğramış ve 40 yıldır uygulanan zorunlu din dersleri vasıtasıyla da Alevi gençlerinin önemli bir kesimi Sünni inancını benimser hale getirilmiştir.

Alevi toplumunun sorunları 1

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Pazar, 01 Mart 2020 14:52 -

Tarihte bir çok kıyıma, katliama uğramış olan Aleviler gizli saklı da olsa inançlarını yaşatıp bugüne getirdiler. Ancak özellikle de 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinden sonra sadece alevi canlara değil, Aleviliğe de saldırdılar. Okullarda zorunlu din dersi, mahalle baskısıyla Cuma namazlarına katma, “eğer Alevilik sadece Ali’yi sevmek ise biz sizden daha çok Aleviyiz” diyerek Cemevlerine cmbşhane gözüyle bakma, “Aleviler eğer mslmansa namaz kılıp oruç tutmalıdır, İslam’da tek ibadet yeri var, o da cami ve mescitlerdir. “ diyen faşist iktidarlar yoğun baskı ve asimilasyona hız verdiler.

Aleviliğin mazlumların inancı olduğunu unutturmaya çalışan iktidar ile işbirliği içine giren sahte Alevi dedeleri ve profları eliyle gizli görüşmeler yapan iktidar bu gri dedelere maaş bağlayarak Aleviliği Hak yolundan saptırmaya çalışıyor.

Ülkedeki cem evleri artık minaresiz camilere çevrilmiş durumda. Aleviliğin öğretildiği, yola kazanıldığı mekanlar olması gereken cemevlerinde kaldırılan cenazeler bile sünni İslam erkanı ile kaldırılmakta. Cemlerde insanlar yerlerden sürüklenip sözde pir postu pmekte, kadın ve erkeğin eşit olduğu, ceme giren herkesin cinsine bakılmaksızın can sayıldığı cemevlerinde haremlik, selamlık oluşturulmuş bulunmaktadır. Analar bu sözde cemevlerinde Pir postundan dışlanmakta, Kadınlarımızın başları örtülmekte, kısaca kadınlar ikinci sınıf muamelesi görmektedir.

Alevilerin ilk çözmesi gereken Alevi ibadetinin olması gerektiği gibi yapılmasını sağlamak, Cemevlerinde kaldırılan Alevi cenazelerinde Pir’in yanına erkana getirilen Hocaları bu cenaze erkanından kovmaktır. Düşünebiliyor musunuz? Camiden kalkan bir Müslüman cenazesinde bir Alevi Pirinin sazı eşliğinde deyişlerle uğurlama töreni yapması nelere yol açar? Varın düşünün.

Değerli Alevi aydını Bülent Felekoğlu Bu üç sorunlara eklenenen yeni sorunları ne de güzel açıklamış:

“AKP döneminde bunlara ilaveten Aleviler ař ve iş sorunu yaşamaya başladılar. Aleviler bu dönemde güvenlik kaygısı duymaya başladılar. Devlet gleri Alevi yerleşim birimlerine çeşitli bahanelerle sayısız operasyonlar düzenleyerek demokratik eylemleri kanlı bir Şekilde bastırmaya başladı.

AKP döneminde Alevi inanç kimliğine sahip kişiler, başta devlet bürokrasisi olmak üzere birçok

Alevi toplumunun sorunları 1

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Pazar, 01 Mart 2020 14:52 -

---

alanda karar mercilerinden uzaklaştırıldılar. Okullar, belediyeler, polis teşkilatı vb. tüm devlet kurumları Alevileri işe almazken, Alevi iş insanlarına iş vermezken, mevcut Alevileri de ya emekliye sevk ettiler ya da pasif görevlere verdiler, çoğunun da işten çıkmasına neden oldular. Devlet kademelerinde yapılan bu uygulama aynı şekilde özel sektöre de yansıdı.”

Yüzyıllardır asimile edilmeye çalışılan, kadim ve özgün bir inanç olan Alevilik günümüzde sadece dışardan değil, içerden de başlatılan asimilasyon politikaları sonucu tarihindeki en tehlikeli süreci, yok oluş sürecini yaşamaktadır.

Örnek verecek olursak; Cem Vakfı eliyle Alevilik Türk İslamı olarak tanımlanmakta, “Kürt’ten Alevi olmaz” denilerek ırkçılık yapılmaktadır. Bunu yapan İzzetin Doğan ise soyunun Ağuçanlı olduğunu söyleyip aslında Kürt olduğunu ikrar etmekte, ancak atalarının Maveraünnehir’den gelen Türkler olduğu yalanına sarılmaktadır.

Öte yandan ne hikmetse Avrupa ve Türkiye’de bilinmeyen bir el Bektaşilik yolunu tüm Alevi kurumlarına dayatmakla meşgul olmaktadır. Demokratik Alevi Hareketi hariç yurt içi, yurt dışı tüm kurumlar kendilerini Alevi-Bektaşî kimliği altında tanımlamışlardır.

Bektaşîliğin Kızılbaş Alevilikle bir ve aynı gösterilmeye çalışılması safiyane bir davranış biçimi değildir. En yumuşak deyişle inancımıza içten bir müdalaledir.

Ne gariptir ki, Alevilik İslam dışı diyenlerle, İslamın özü diyenler; Alevi-Bektaşî ortak tanımlamasında anlaşmaktadırlar.

Bu tanımlama ve ek olarak “Aleviliğin ser çeşmesi HBV tekkesidir” diyenler ya tarih bilincinden yoksunlar, ya da sistemin bizi yoldan çıkarma çabasına destek olmaktadırlar. HBV’den çok sonraları kurumsallaştıran Bektaşîlik tarihte pek de Kızılbaşça bir duruşun sahibi olamamıştır. Dönemin egemenleri ile uzlaşarak, onlara “gavur diyarlarından asker devşirerek yoldan uzaklaşmışlardır. Kızılbaşların katledilmesine de çoğunlukla seyirci kalmışlardır.

Alevi toplumunun sorunları 1

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Pazar, 01 Mart 2020 14:52 -

Alevi kurumlarının örgütlenme sorunları

Bugün itibarıyla çok iyi örgütlendiklerini iddia eden tüm Alevi kurumları Alevi toplumunun yüzde 5'ini dahi örgütleyebilmiş değillerdir.

Bir diğer gerçek ise gerek ülkede, gerekse diasporada örgütlü Aleviler ezici çoğunluğunu Kürt Kızılbaş Alevileri oluşturmaktadır. Yukarda da değindiğimiz gibi Bektaşilik adı altında aslında yaptığımız gibi her Alevi Ocağını ayrı birer yol olarak görmek doğru değildir. Alevilik içinde eşit düzeyde yer alan ocaklar yolumuzun sürdürücülerinin yetiştiği okullardır

Aleviliği mevcut kapitalist sisteme entegre etmek, bizi Alevi olduğumuz için katleden sistemin hizmetine girmek düşkünlükten öte yolumuzun terk edilmesidir.

Alevi kurumlarının esas görevi Aleviliği tarihteki özü ile buluşturarak, kurumlarımızda bunun eğitimini vererek, Hizmette bulunan insanların inancımızı doğru kavramasına yardımcı olmaktır. Alevi kurumları sadece kültür merkezleri değil, dergah gibi çalışmalı, bu kurumlara gönüllü olarak hizmet veren insanların inancı ile buluşturarak kurumlarımızı kalıcılaştırmalıyız.

Alevi kurumları eliyle Cemevi adı altında sadece cenaze kaldıran, nikah kıyan, bu işleri de organize etmek amacıyla(!) kurumlarımızın bir bölümünü kağıt, tavla, okey oynanan erkek kahvelerine çevrilmiştir. Bu yüzden Kadınların kurumlarımıza gelişi de bilinçsizce engellenmiş olmaktadır.

Alevi toplumunun sorunları 1

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Pazar, 01 Mart 2020 14:52 -
